

Aktuellt kommunal revision

På gång inom kommunal revision

- Revisionens roll i arbetet mot välfärdsbrott
- Ny statlig utredning om revisionen
- God revisionsred 2026
- Styrning och revision
- Upphandling av revisionstjänster

Välfärdsbrottslighet och otillåten påverkan

Vad är på gång?

Välfärdsbrottslighet – definition

När en aktör – företag, förening eller privatperson – otilbörligen utnyttjar kommuners och regioners välfärdssystem för egen vinning. (SKR)

Välfärdsbrottslighet – definition

När en aktör – företag, förening eller privatperson – otilbörligen utnyttjar kommuners och regioners välfärdssystem för egen vinning. (SKR)

Inom alla områden där det finns möjlighet att göra en vinst, antingen för egen del, för en förening eller för ett företag, förekommer det brott och oegentligheter!

Offentlighets- och sekretesslagen – ny sekretessbrytande §

10:15 a Sekretess enligt 21–40 kap. hindrar inte att en uppgift lämnas till en annan myndighet, om det behövs för att

- 1. förebygga, förhindra eller upptäcka brottslig verksamhet,
- 2. utreda brott,
- 3. förebygga eller förhindra att en ekonomisk förmån, ett ekonomiskt stöd, en skatt eller en avgift beslutas, betalas ut eller tillgodoräknas felaktigt eller med ett för högt eller ett för lågt belopp,
- 4. upptäcka eller utreda sådant som avses i 3
- 5. förebygga, förhindra, upptäcka eller utreda fusk och överträdelser av regler, villkor i beslut eller avtal.

Från 1 december 2025

Utökade registerkontroller vid anställning i kommun

Kommuner ska i fler fall än i dag kunna ta del av information från belastningsregistret – och i vissa fall även misstankeregistret – innan de anställer någon. Syftet är att motverka att personer med brottsliga eller skadliga intentioner tar anställning i kommunala verksamheter.

Reglerna föreslås gälla för personer som ska:

- arbeta i hemmet åt äldre personer eller vuxna med funktionsnedsättning,
- arbeta med barn, eller
- anställas till vissa ledande befattningar inom kommuner.

Lagändringarna trädde i kraft den 1 mars 2026. Cirkulär från SKR framtaget

Anslutning av kommuner till UBM

Pilot

Anslutning

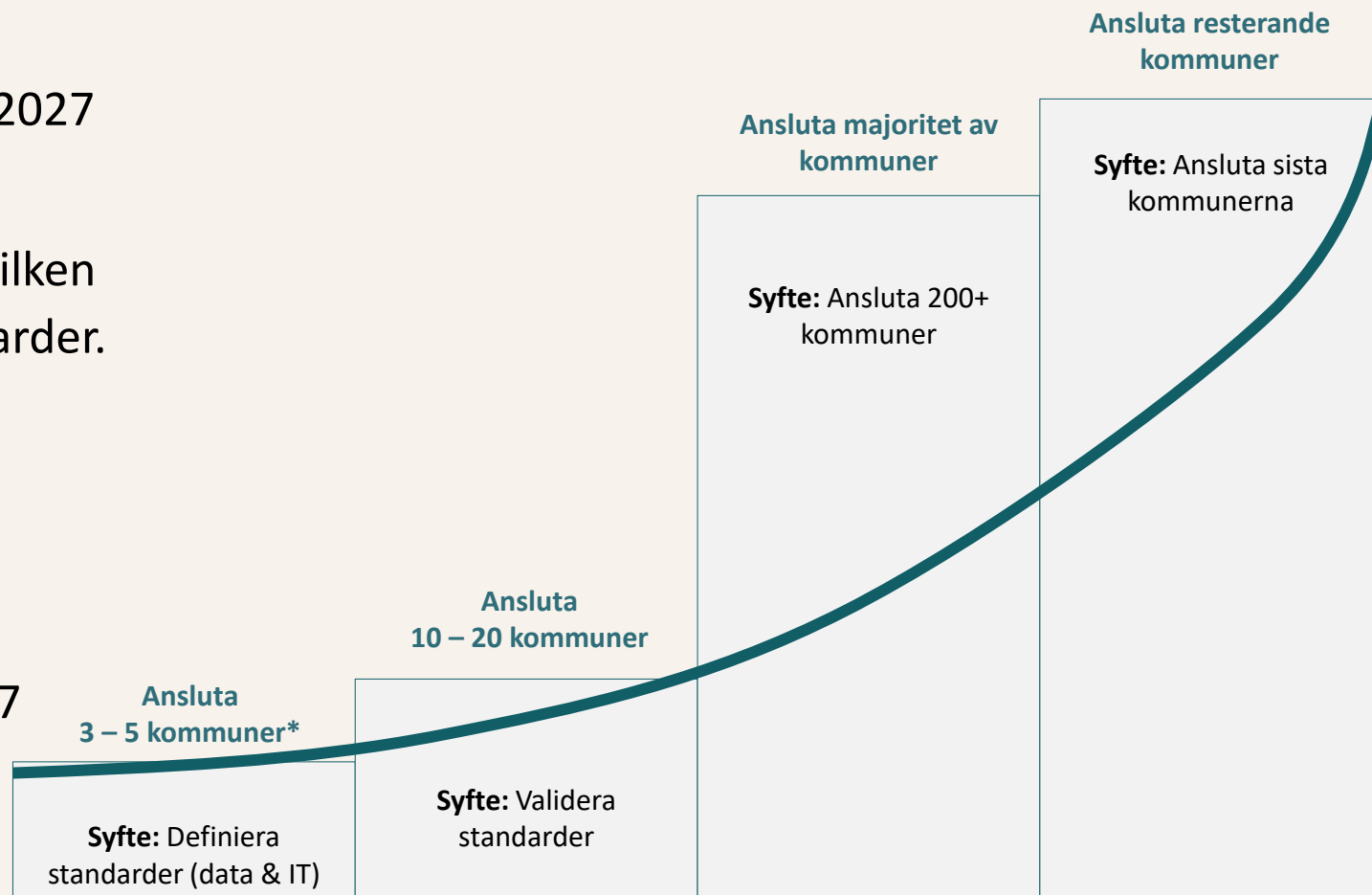
Pilotprojektet planeras att pågå under 2026 & 2027

Syftet med pilotprojektet är att bygga kunskap, designa lösningar för anslutning, få en bild av vilken utveckling som krävs och börja definiera standarder.

→ Steg 1 Riskförståelse - februari-mars 2026

→ Steg 2 Förberedelse – april-juni 2026

→ Steg 3 Genomförande – augusti 2026 – 2027

**I Piloten kommer skarp produktionsdata att inhämtas från kommunerna (efter att lagstiftningen har trätt ikraft) i syfte att användas i dataanalys- och granskningsverksamheten. När pilotprojektet är avslutat kommer UBM att ansluta resterande kommuner i olika etapper. Anslutningsprocessen kan komma att se i de olika etapperna eftersom UBM löpande kommer att kunna dra lärdomar och definiera standarder ihop med kommunerna. När UBM säkerställt standarden kommer anslutningsarbetet att kunna skalas upp.*

Revisionens roll i arbetet att motverka välfärdsbrottslighet

- Kartläggning genomförd 2021-23
- Ny kartläggning 2024-25

Revisionens rekommendationer 2021-23

- Värdera risker för välfärdsbrott i kommunens riskanalys avseende intern kontroll
- Utbilda medarbetare och förtroendevalda
- Besluta om nya styrdokument avseende välfärdsbrott
- Utöka samverkan internt och externt
- Öka systematiska kontroller
- Inför visselblåsarfunktion och gör den känd
- Avtalsuppföljning

Hinder för arbetet 2021- 23

- Socialtjänstens grunduppdrag – tillit och kontroll
- God service eller kontroll – konflikt effektivitet/snabbhet
- Det kommunala uppdraget – vad krävs av kommunen?
- Sekretess – hindrar samverkan, osäkerhet om vad som gäller

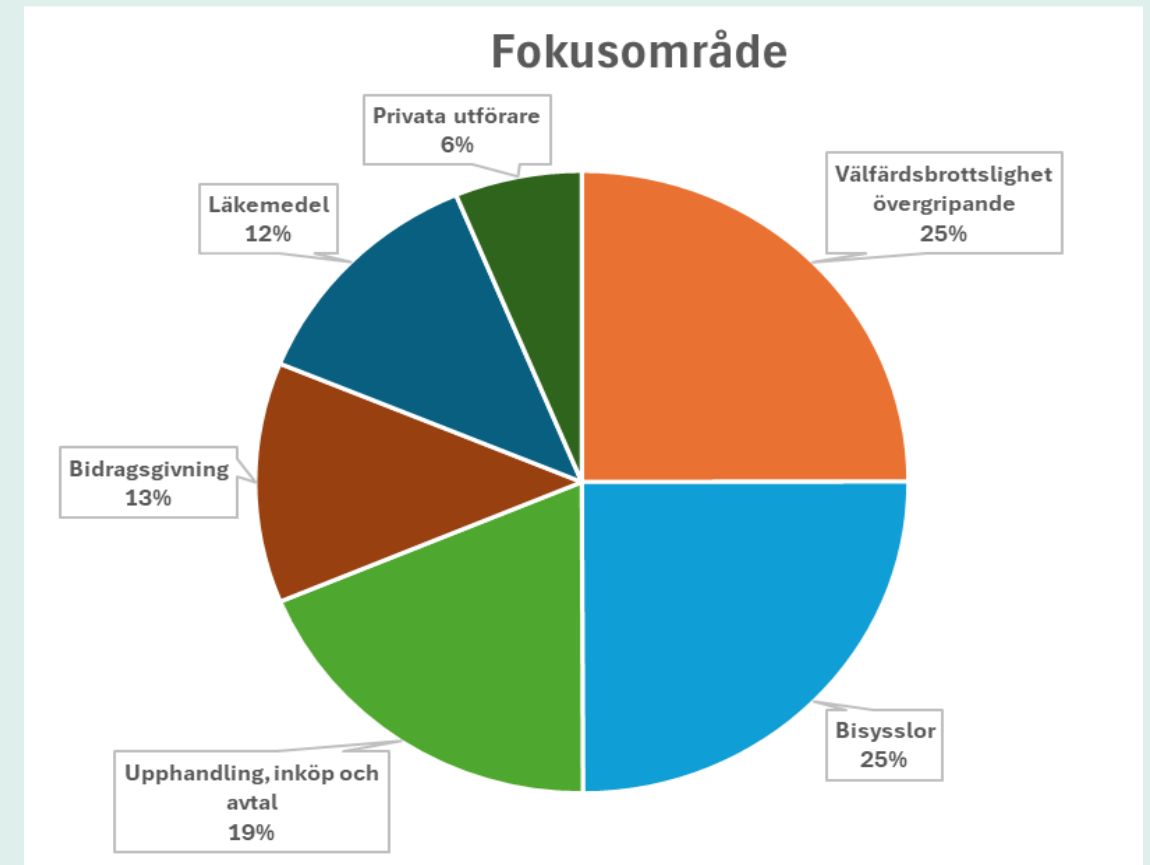
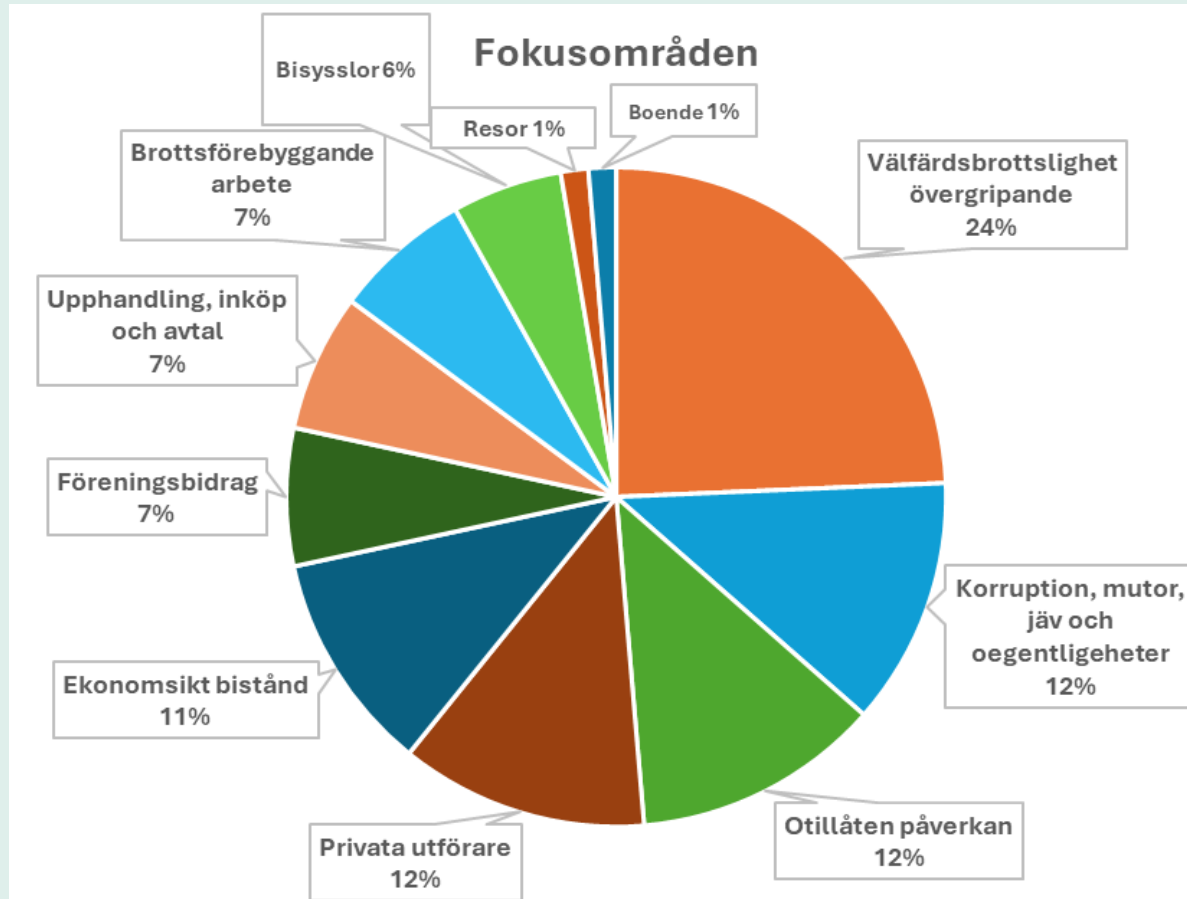
Kartläggning 2024-25

- Totalt 105 granskningar (87 kommuner 18 regioner)
- Områden – välfärdsbrottslighet, korruption, otillåten påverkan m.m.
- C:a hälften övergripande granskningar
- Socialtjänst, bisysslor

Revisionsrapporter: Välfärdsbrottslighet 2024-2025

Kommuner ca 90 granskningar

Regioner: ca 20 granskningar

Revisionens rekommendationer

- Ta fram, utveckla strategier, styrdokument och handlingsplaner
- Genomför systematiska riskanalyser
- Integrera med arbetet kring intern kontroll
- Höj kunskapsnivån och riskmedvetenheten

Upplevda hinder

- Avsaknad av tydlig styrning och samordning
- Behov av samordnande funktion
- Rutiner vid misstanke
- Intern kontroll – inte hjälpande, slentrian
- *”Ge oss tydliga rutiner, rätt stöd och tid att göra jobbet – då kan vi arbeta systematiskt...”*

Hur kan revisionen utveckla sin granskning avseende välfärdsbrott?

- Tydligt fokus i revisionens riskanalys – använd kunskap från organisationen
- Granskningar avseende kommunens lagstadgade brottsförebyggande ansvar och koppling till välfärdsbrottslighet
- Granskning avseende hur säkerställa arbetssätt och rutiner i förebyggande arbete
- Koppling intern kontroll
- Korruption som en del av otillåten påverkan
- Risk för välfärdsbrott avseende inköp och avtal samt uppföljning

Intern kontroll i praktiken 1 – så utvecklar du riskanalysen i din verksamhet

- Vad är intern kontroll (vad är inte intern kontroll)
- Förutsättningar för en god intern kontroll
- Självskattningsverktyg

- Hur arbetar vi riskbaserat
- Riskanalyser i olika sammanhang
- Identifiera och bedöma risker
- Exempel på riskanalysmodell

Bilaga – intern kontroll i arbetet mot välfärdsbrottslighet

- Varför intern kontroll är viktigt i arbetet mot välfärdsbrottslighet
- Identifiera risker kopplat till välfärdsbrottslighet
- Reflektionsområden

Syftet är att stimulera dialog, eftertanke och gemensam analys kring var det kan finnas sårbarheter i verksamheten som kan utnyttjas

Intern kontroll i arbetet mot välfärdsbrottslighet

Ett stödmaterial för att identifiera risker i verksamheten

Kommittédirektiv 2026:21

En förändrad kommunal revision

Utredare: Aron Modig

Huvudsekreterare: Christina Fredin

Sekreterare: Sara Lissdaniels

Jurist: xx

Direktivet gällande revision

Föreslå en organisation och ett huvudmannaskap som ökar den kommunala revisionens oberoende och professionalitet

- * kartlägga hur den kommunala revisionen är organiserad i övriga nordiska länder och andra jämförbara länder,
- * analysera behovet och konsekvenserna av att helt eller delvis ersätta de förtroendevalda revisorerna med yrkesrevisorer,
- * föreslå en organisation och ett huvudmannaskap som ökar den kommunala revisionens oberoende och professionalitet,
- * ta ställning till vem som bör vara uttolkare av god revisionsred,
- * analysera och ta ställning till behovet av ökad statlig styrning och uppföljning av den kommunala revisionen.

Direktivet gällande revision

Föreslå hur granskningen av den kommunala verksamheten kan stärkas för att den ska få större genomslag och leda till bättre regelefterlevnad

- * analysera hur den kommunala revisionen kan användas för att öka möjligheterna att upptäcka, förebygga och åtgärda fel och oegentligheter i verksamheten,
- * föreslå hur granskningen av den kommunala verksamheten kan stärkas för att den ska få större genomslag och leda till bättre regelefterlevnad,
- föreslå åtgärder för att ge revisorernas granskning större genomslag i fullmäktiges ansvarsprövning.

Uppdragen ska slutredovisas senast den **31 december 2027**.

Direktivet övriga frågor

Uppdraget att förbättra möjligheterna att genomföra jämförelser

- analysera och föreslå åtgärder som förbättrar möjligheterna att genomföra jämförelser mellan olika kommuner och regioner,
- föreslå en skyldighet för kommuner och regioner att redovisa och följa upp ett antal standardiserade mått och nyckeltal,
- ta ställning till vem som bör ta fram och förvalta standardiserade mått och nyckeltal.

Uppdraget ska slutredovisas senast den **31 december 2027**.

Direktivet övriga frågor

Uppdraget att säkerställa att avskrivningsreglerna inte hindrar nödvändig samhällsutveckling vid omfattande samhällsomvandlingar

- analysera hur avskrivningsreglerna för anläggningstillgångar påverkar kommuner vid omfattande samhällsomvandlingar och om det i särskilda fall kan finnas skäl för undantag från avskrivningsreglerna,
- oavsett ställningstagande i sak föreslå åtgärder för att avskrivningsreglerna inte ska hindra nödvändig samhällsutveckling vid omfattande samhällsomvandlingar.

Uppdraget att införa offentlighetsprincipen hos Sveriges Kommuner och Regioner

- analysera om hela eller delar av SKR:s verksamhet bör omfattas av offentlighetsprincipen,
- oavsett ställningstagande i sak föreslå hur offentlighetsprincipen kan införas hos SKR.

Uppdragen ska slutredovisas senast den **28 februari 2027**.

God revisionsssed 2027-2030

- Ny god revisionsssed i november 2026
- Utbildning på flera platser under våren 2027
- Digitala utbildningar 2027

God revisionssed del 1

Revision i kommuner och regioner

- Kommunala ansvarssystemet och god sed
- Revisionens organisering
- **Revisionens grundförutsättningar**
 - Val, budget, rätt till information, yttrande och initiativrätt
- Revisionsuppdragen

God revisionsssed del 2

Revisionsprocessen

- Grundläggande principer
- Planera
 - Riskanalys och revisionsplan
- Granska
 - **Årlig granskning – verksamhetsrevision och räkenskapsrevision**
 - **Vikten av kommunikation**
- Pröva
- Grunder för kritik
- Ansvarsprövning

Årlig granskning

Granskningen är årlig och avser den verksamhet som sker under ett räkenskapsår.

Granskningen är avslutad när alla revisionsobjekt samt årsredovisningen är granskad.

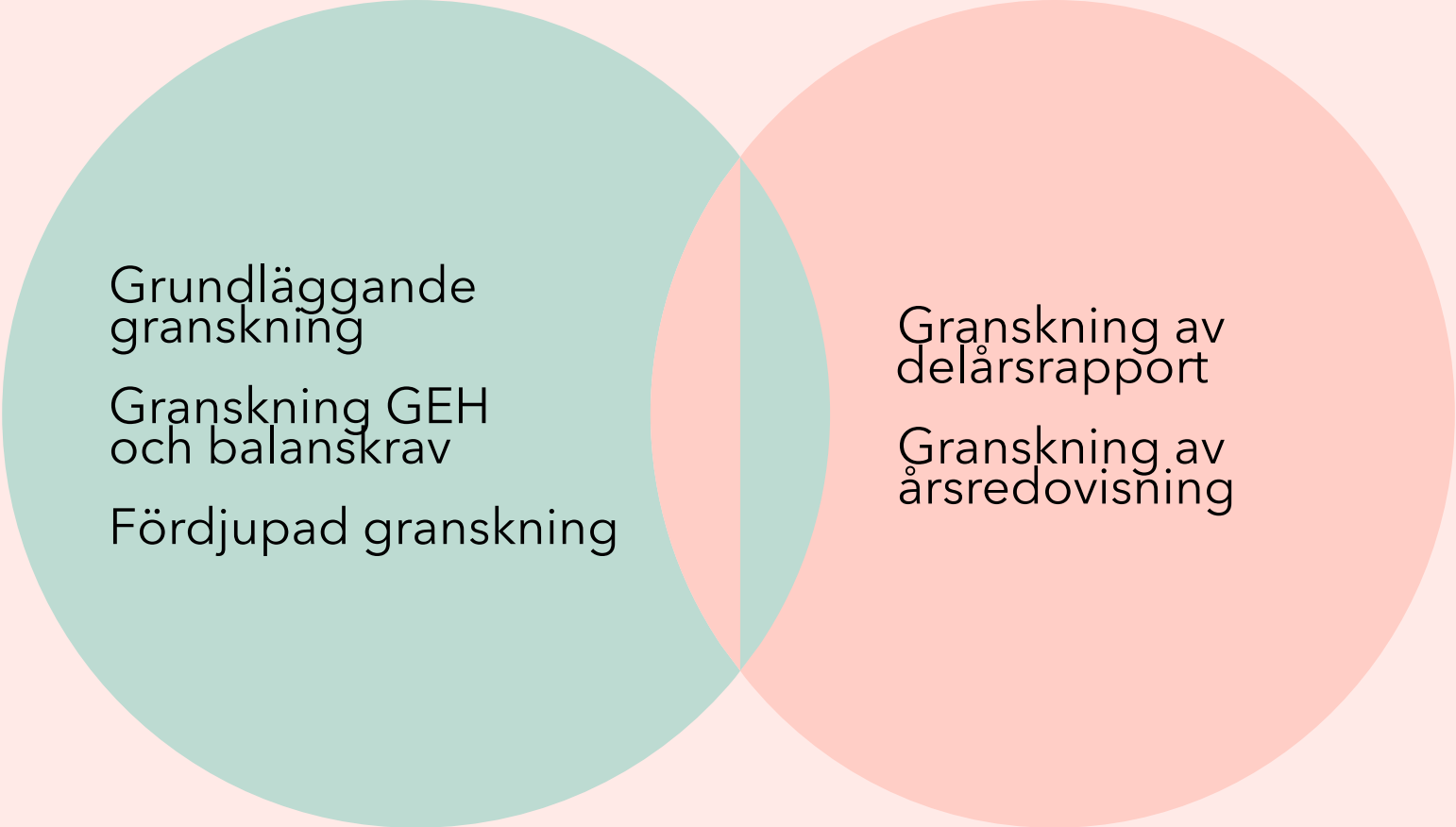
- Rättvisande räkenskaper: Standard för kommunal räkenskapsrevision
- Resultat förenliga med fullmäktiges mål.

- Måluppfyllelse.
- Styrning och intern kontroll
- Stora risker.
- Grundläggande granskningen är otillräcklig
- Verksamhet, processer, rutiner

Årlig revision nya seden

Verksamhetsrevision Räkenskapsrevision

Grundläggande
granskning

Granskning GEH
och balanskrav

Fördjupad granskning

Granskning av
delårsrapport

Granskning av
årsredovisning

God revisionssed del 3

God revisorssed - revisionens oberoende och arbetsformer

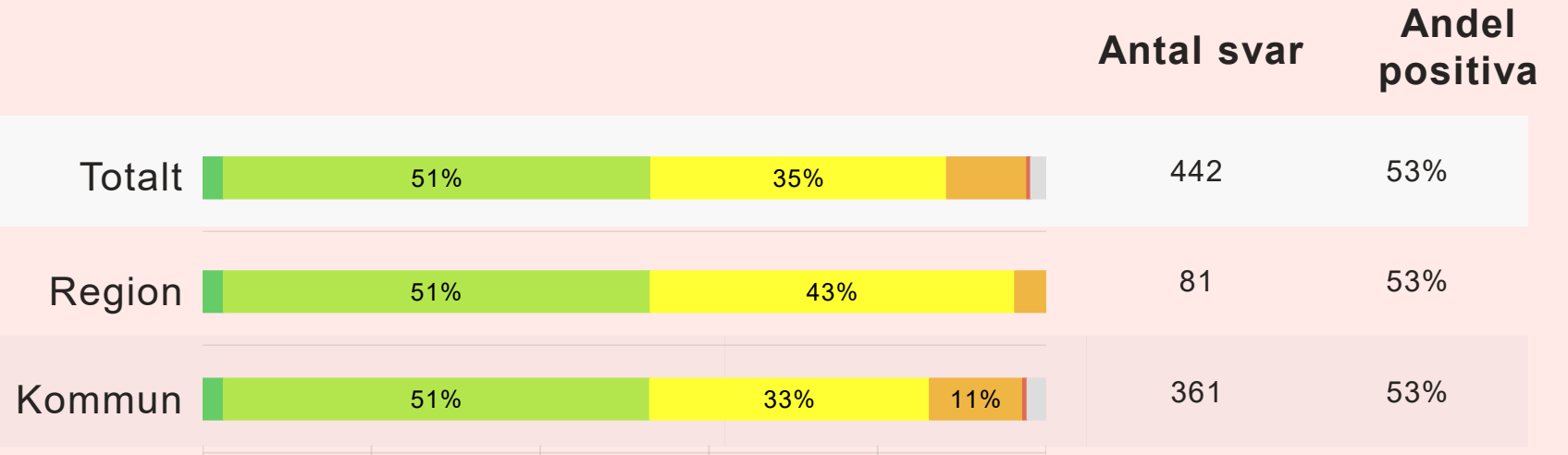
- Oberoende och opartiskhet
 - **Jävsregler**
- Arbetsformer
 - **Myndighet, samordnat arbetssätt, rätt till handlingar**
- Revisionens dialog och kommunikation
 - Fullmäktige, styrelser, nämnder
 - Partier, allmänhet
- Revision i samverkansorgan

Styrning och revision

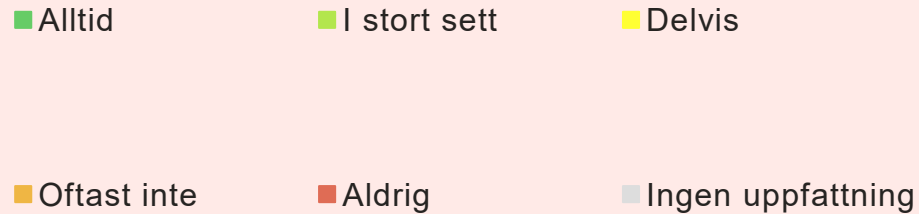
Styrning och revision

- Ibland uppstår utmaningar mellan revisionen och dem som ska granskas, särskilt när styrning eller styrmodell förändras.
- Verksamheten uppfattar att revisionen inte hänger med i ett förändrat sätt att styra
- Samtidigt som revisionen anser att de saknar underlag för sin årliga bedömning.

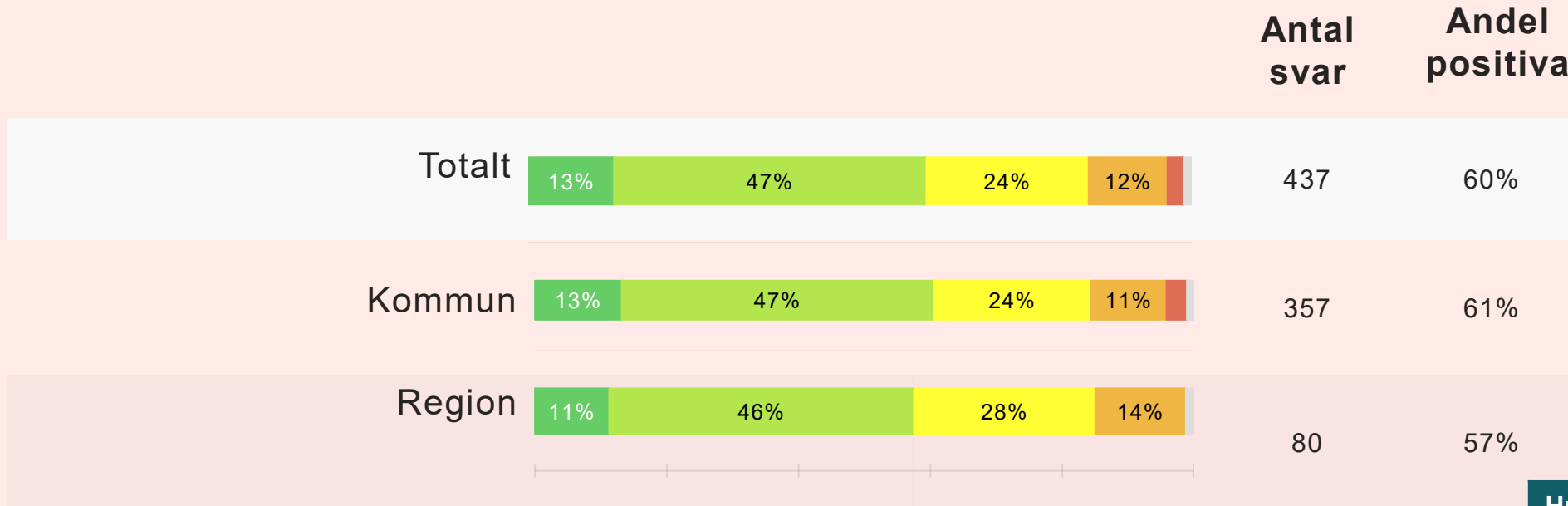
Granskar revisionen rätt områden?

År	Andel positiva	Skillnad
2007	75%	
2013	79%	+4
2018	63%	-16 (-12)
2024	53%	-10 (-22)

Hur uppfattar du kvaliteten på granskningen?

■ Mycket bra ■ Ganska bra
■ Varken bra eller dåligt ■ Ganska dåligt
■ Mycket dåligt ■ Ingen uppfattning

Tycker du att revisionens granskning genomförs på ett konstruktivt och kompetent sätt?

År	Andel positiva	Skillnad
2007	79%	
2013	78%	-1
2018	65%	-13 (-14)

Hur är kvaliteten på det arbete som görs inom revisionen?

År	Andel positiva	Skillnad
2007	74%	
2013	68%	-8
2018	60%	-8 (-16)
2024	60%	0 (-16)

Utvecklingsprojekt – Styrning och revision

Syfte med projektet

- Sätta ord på och förstå svårigheter och skav som kan uppstå
- Tillsammans utforska framgångsfaktorer och hur vi drar bättre nytta av revisionen

Upplägg

- Tre kommuner och en region deltar
- Seminarium på Kvalitetsmässan
- Ev. metodstöd, webbutbildningar

Lärdomar

- Förståelse/kunskap om varandras uppdrag
 - Förväntningar på varandra
- Skapa struktur för dialog och kommunikation
 - Förutsägbarhet kring granskning
 - Synka riskanalyser
 - Årshjul
- Gemensamt uppdrag, vi-anda
- Långsiktighet kontra årlig revision

Vad kan revisionen göra?

- Hur arbetar vi med vår riskanalys?
- Hur kommunicerar vi vår granskning?
- När och hur informerar vi om revisionen?

Upphandling sakkunnigt biträde - kommunal revision

Vilka revisionstjänster upphandlas

- Sakkunnigt biträde till de förtroendevalda revisorerna
- Sakkunnigt biträde till lekmannarevisorerna

- Auktoriserade revisorer till kommunala aktiebolag?

Tidig dialog med marknaden

- Få input om kraven som ni funderar på att ställa
- Kan ge en bild av utveckling inom teknik, arbetssätt, metoder etc.
- Metoder; skriftlig dialog, extern remiss, dialogmöte mm
- Får inte leda till otillbörlig konkurrensfördel – var noga med att alla inkluderas
- Minskar förhoppningsvis antal frågor under anbudsstiden

Tidplan för upphandling, exempel

Planera	Skriva upphandlingsdokument	Publicering	Sista anbudsdag	Utvärdering	Tilldelning	Avtal börjar gälla
Start april 2026	Våren 2026	15 aug.	30 sep.	1 okt. – 1 nov.	15 nov.	1 jan. 2027
	Hantera semester!	Rimlig tid för anbud (45 - 60 dagar)		Vilka ska delta? Presentation?	Krav LOU. Ev. överprövning?	

Varför behövs nya mallar

- Revisorsinspektionen gör bedömning att Revisorslagen ska tillämpas vad gäller granskning av räkenskaper.
- Detta innebär EJ FAST PRIS för granskning av delårsbokslut och årsredovisning, räkenskapsrevision.
- Verksamhetsrevision kan upphandlas till fast pris.

Nya mallar upphandling, på skr.se

Administrativa bestämmelser

Bilaga 1	Kvalificeringskrav
Bilaga 2	Krav på tjänsten
Bilaga 3	Utvärderingsmodell
Bilaga 4a	Utvärderingsmall med värden
Bilaga 4b	Utvärderingsmall utan värden
Bilaga 5	Kontraktsmall
Bilaga 6	Allmänna bestämmelser avseende kommunal revision 2026:1

Nyhetsbrev kommunal revision

- Klicka: [Nyhetsbrev - SKR](#)
- Anmäl med din e-postadress

Kontaktuppgifter SKR/revision

Lotta Ricklander lotta.ricklander@skr.se

Åsa Hjortsberg Sandgren asa.hjortsberg.sandgren@skr.se

Läs mer på: www.skr.se revision